Nr 13

av herr Levin
om slopande av mervärdeskatt på livsmedel m. m.

Detaljhandelspriserna på livsmedel har i vårt land under senare år stigit kraftigt undan för undan. Prishöjningarna enbart under de senaste 5–6 åren har beräknats till bortåt 50 %. Trots att priserna nu nått en nivå, som inte kan tolereras, och trots att regeringen så sent som 1966 ställde i utsikt sänkta livsmedelspriser förutsätts dessa likväl öka, direkt eller indirekt, till följd av gällande avtal mellan staten och producenterna. Det nyligen införda prisstoppet leder sålunda inte till lägre priser i förhållande till dagsläget. Förhoppningsvis undviks genom prisstoppets införande eljest omedelbart förestående höjningar av detaljpriserna på en rad varor. Prisstegringarna kommer av allt att döma i stället att tagas ut via höjd bensinskatt. Ovannämnda avtal, som förutsätter fortsatt inflationsutveckling, är så konstruerat att ytterligare prishöjningar på livsmedel är att emotse redan vid halvårsskiftet, och då torde nya subventioner erfordras, om inte en höjning av detaljhandelns priser skall godkännas, vilket förefaller helt uteslutet.

Men redan de nu gällande priserna, om vars sänkning man tyvärr inte kan hysa någon förhoppning, ter sig för en överväldigande majoritet av konsumenter i vårt land alldeles orimliga. Även om prishöjningen nu uttages via bensinskatten, blir den likväl kännbar i den enskildes ekonomi. För flertalet privatpersoner är bensinen i dag en nödvändighetsvara, och följaktligen innebär prisstoppet på livsmedel respektive höjningen av bensinskatten endast en bokföringstransaktion från ett konto till ett annat i familjens budget. Så länge samhället godtager en oavbruten inflation, kan problemet ej heller på allvar bemästras.

Mot den bakgrunden är det av största vikt att åtgärder vidtages i syfte att sänka konsumentpriset på de varor som hör till livets nödtorft. I ett välfärdssamhälle är det inte acceptabelt att relativt lågavlönade av skilda kategorier, som exempelvis folkpensionärerna, på grund av de höga priserna skall tvingas tveka att köpa näringsriktig mat i tillräcklig omfattning. -· Begreppet livsmedel omfattar visserligen en stor mängd varor, och behovet av prissänkningar är inte alltid lika stort, men av praktiska skäl torde det vara angeläget att sammanföra alla livsmedelsprodukter till en enda grupp, om ett försök skall göras att differentiera momsen. En sådan åtgärd förefaller för närvarande vara den enda möjliga, om syftet – en ***märkbar*** sänkning av konsumentpriserna på livsmedel – skyndsamt skall kunna uppnås utan att samtidigt andra nödvändighetsvaror skall kraftigt fördyras genom beskattning. Det framstår som angeläget att momsen differentieras på ett sådant sätt att inte vissa varugrupper och därmed branscher direkt diskrimineras. I nuvarande läge

– med rekordhög arbetslöshet – finns ej utrymme för sådana punktskattehöjningar som kan komma att påskynda näringslivets s. k. strukturomvandling respektive mer eller mindre godtyckligt försvåra viss verksamhet. En differentiering av momsen måste därför genomföras mycket varsamt.

Åberopande det ovan anförda föreslås

att riksdagen beslutar

1. att moms på livsmedel skall avvecklas snarast och senast den 1 juli 1973 samt
2. att hos Kungl. Maj:t anhålla om förslag till erforderlig, differentierad moms på övriga varor och tjänster.

Stockholm den 11 januari 1973

K.-A. LEVIN (fp)